

ת"פ 76085/12/19 - מדינת ישראל - מע"מ אשדוד נגד י.ז.ה.ר.חברה לשיווק אביזרי ומוצרי חשמל בע"מ, אדיר אזולאי

בית משפט השלום באשדוד

ת"פ 76085-12-19 מע"מ אשדוד נ' י.ז.ה.ר.חברה לשיווק אביזרי ומוצרי חשמל בע"מ ואח'
תיק חיצוני: 71-16-5043-9
לפני כבוד השופט יהודה ליבליין
המאשימה
ע"י ב"כ עו"ד נ' חן-מולאי
נגד
הנאשמים
1. י.ז.ה.ר.חברה לשיווק אביזרי ומוצרי חשמל בע"מ
2. אדיר אזולאי
ע"י ב"כ עו"ד ח' הולנדר

החלטה

- לפני בקשת המאשימה למתן ארכה להוצאת תעודת חסיון. יצוין, כי בהודעה שמסרה המאשימה היום, תעודת החסיון בידה, ותוגש ככל שתתקבל בקשת הארכה.
- ברקע הבקשה, החלטת בית המשפט מיום 13.7.2021, במסגרתה נקבע, כי על המאשימה למסור לנאשם שני מסמכים, אשר סומנו 1 ו- 2 (להלן - "המסמכים"), בתוך 7 ימים ממועד ההחלטה. החלטה זו ניתנה, לאחר שעוד ביום 29.4.2021 נקבע, שעל המאשימה למסור את המסמכים, לאחר שנדחתה טענתה, כי מדובר במסמכים פנימיים המשקפים התייעצות בין גורמי המאשימה. בהחלטה נקבע, אין במסמכים כל התייעצות פנימית, אלא מדובר במידעים מסוג אחר, המהווים חומר חקירה, ולכן יש למסורם לנאשם, ככל שאין עילה המוכרת בחוק המאפשרת להימנע ממסירתם.
- המאשימה לא מילאה אחר ההחלטה מיום 29.4.2021, אלא מסרה לנאשם מקטע מתוך המסמכים, וממילא לא נמסרו חלקים אחרים ואף לא המסמכים עצמם.
- לטענת המאשימה, לא תוכל למסור לנאשם את המסמכים עצמם, היות שבעצם מסירתם היא עלולה לחשוף נהלי רישום ושיטות עבודה, על פיהם מתנהלת ופועלת רשות המסים.
- המאשימה ביקשה כי תינתן לה ארכה להוצאת תעודת חסיון בעניינם של המסמכים, ונימקה את בקשתה בכך שבעצם החסיון, לא נפגעת הגנת הנאשם, בעוד הנזק שעלול להיגרם לה הוא ברור.
- הנאשם מתנגד לבקשה. לטענתו, הכלל הבסיסי הוא כי כל חומר החקירה יועבר לעיונו של הנאשם, זולת אם הוצאה ביחס לחומר זה תעודת חסיון חתומה כדין על ידי הגורם המוסמך.
- הנאשם טוען עוד, כי בפסיקה נקבע, שבהיעדר תעודת חסיון על מידע אותו מבקשת המאשימה שלא להעביר, עומדות בפניה שתי אפשרויות - למסור את המידע או לחזור בה מכתב האישום שהוגש כנגד הנאשם.
- הנאשם מוסיף, כי המועד להוצאת תעודת חסיון הינו במקביל להגשת כתב האישום, או בסמוך לאחר מועד זה, אך בהליך זה, כתב האישום הוגש כבר בחודש דצמבר בשנת 2019, ולמרות זאת המאשימה לא הגישה כל בקשה להוצאת תעודת חסיון על המידע שהחזיקה.
- המאשימה בתשובתה מבהירה, כי הסיבה לאי הוצאת תעודת חסיון, בד בבד עם הגשת כתב האישום, מקורה בסיווג שונה של המסמכים ברשימת חומרי החקירה, ולא בשל התרשלות. עוד נטען, כי לאחר שינוי סיווג

המסמכים בהחלטת בית המשפט, היא נדרשת כעת להוצאת תעודת חסיון, וזאת על מנת להגן על נתונים שלגישתה אין באפשרותה למסור לעיונו של הנאשם.

9. המאשימה מדגישה, כי ביקשה להעביר לנאשם את מלוא המלל המופיע במסמכים, תוך הימנעות מחשיפת הפורמט המקורי, כך שבהצעתה, לא נגרע דבר מהגנתו של הנאשם, אלא שהנאשם סירב להצעה זו, ועמד על קבלת המסמכים בפורמט המקורי, אשר כאמור, אין בו אלא ביטוי לשיטות ולאמצעים אותם המאשימה אינה יכולה לחשוף לגישתה.

10. המאשימה טוענת עוד, כי לרשות המס, ככל רשות, הזכות להגן על שיטות הפעולה בהן היא נוקטת על ידי הוצאת תעודת חסיון, גם אם זו נדרשת לאחר הגשת כתב האישום.

11. המאשימה מסכמת, כי באיזון שבין אינטרס הנאשם לקבלת חומרי החקירה במלואם, לבין האפשרות כי הרשות תיפגע מחשיפת אותם חומרי חקירה, המלמדים על שיטות עבודתה ודרכי פעילותה, יש להעדיף את אינטרס הרשות שלא לחשוף את שיטות עבודתה, בשל הנזק הרב העלול להיגרם לה נוכח חשיפה זו. המאשימה שבה ומדגישה, כי הגנת הנאשם לא תפגע מכך, באשר המלל המופיע במסמכים מועבר אליו במלואו וכלשונו.

דין והכרעה

12. בבבש"פ 687/96 גיל נ' **מדינת ישראל** פ"ד נג(3) 804 (18.7.1999), אליו הפנה הנאשם, נקבע:

"הואיל וזכות העיון בחומר החקירה עומדת לנאשם מעת שהוגש נגדו כתב-האישום, מוטל על התביעה להצטייד בתעודת החיסיון הדרושה לה מבעוד מועד, היינו לפני הגשת כתב-האישום, ולכלול את התעודה במסגרת חומר החקירה הגלוי, שבו יורשה הנאשם לעיין. אך מן ההנחיות לתביעה, שנכללו בפרשת סיקסיק [1], אין נובע - אף לא בעקיפין - כי תעודת חסיון שהוצאה לאחר הגשת כתב-האישום הינה חסרת תוקף ביחס לחומר חקירה שבמועד הגשת כתב-האישום כבר היה מצוי בידי התביעה. ואזהרת ה**נשיא שמגר**, בפרשת דאוד [2], אך מחזקת מסקנה זו. הלא בדבריו הטעים ה**נשיא**, כי 'סטייה מן הקיום הקפדני של כללים אלה הפוגעת בהגנת הנאשם, עלולה להביא למסקנות לגבי תקינות ההליכים'. ללמדך: לא **כל סטייה** מן הכללים, אלא רק **סטייה הפוגעת בהגנת הנאשם**, ואף סטייה הפוגעת בהגנת הנאשם, רק **עלולה להביא למסקנות לגבי תקינות ההליך**, ולא בהכרח **תביא למסקנות** כאמור.

אכן, הטלת חיסיון בדיעבד על חומר חקירה, שבמועד הגשת כתב-האישום נחשב כחומר חקירה גלוי, ושלנאשם כבר קמה לגביו זכות עיון, אינה עניין של מה בכך, ובשיקולי החלטתו אם לקיים בעינו חיסיון כזה או להסירו, רשאי בית-המשפט להתחשב (כדי משקלם הראוי) גם בנתונים אלה. אך האיחור בהוצאת התעודה, כשלעצמו, אינו גוזר את דינו של החיסיון לבטלות. הלא ייתכן שהחיסיון אכן נדרש להגנתו של אינטרס ציבורי חשוב, ושאיך מתוך שגגה ('שגיאה טכנית', כלשון השופט המלומד) לא דאגה הרשות החוקרת להוצאתה מבעוד מועד של תעודת חסיון. על מה ולמה יורה בית-המשפט להתעלם מן החיסיון, גם אם נוכח לדעת, שהאיחור בהוצאת התעודה לא הפר את האיזון בין העניין הציבורי, שהחיסיון נועד להגן עליו, לבין צרכי הגנתו של הנאשם? כשם שההכרעה בשאלה אם להורות על גילוייה של ראיה חסויה, מחייבת איזון והעדפה בין אינטרסים מנוגדים, של הציבור מזה ושל הנאשם מזה, כך אף ההכרעה בשאלה אם איחור בהוצאתה של תעודת חסיון צריך להשפיע על קיומו בעינו של החיסיון, חייבת להתבסס על בחינת נסיבותיו של המקרה הנתון." (ההדגשות במקור - י.ל.)

13. דברים דומים נקבעו גם בבבש"פ 6883/11 **אברהם בטיטו נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים משפטיים

2.10.2011) (להלן - "עניין בטיטו"):

"מצב שבו רק אחרי הגשת כתב האישום, ולעיתים בחלוף פרק זמן בלתי מבוטל, מועברת לנאשם 'תעודה המגדירה במדויק את החומר החסוי, עלול לפגוע בניהול תקין של ההליך. עם זאת, קיום חובה זו במועדה מתנגש במקרים מסוימים עם צרכי המציאות - הן בשלב שלפני הגשת כתב האישום, הן בשלב שלאחר הגשתו - ומקשה על המדינה לעמוד בחובתה מבלי לפגוע באינטרסים חשובים אחרים, שאף הם בעלי משקל וראויים להגנה."

14. מן האמור לעיל עולה, כי מקרה בו המאשימה מבקשת שלא למסור חומרי חקירה בהתבסס על תעודת חסיון, זמן רב לאחר שהוגש כתב אישום, אינו רצוי. יחד עם זאת, השיקול המרכזי אותו יש לשקול בעניין זה, הוא האם האיחור בהגשת תעודת החסיון במועד בו הוגשה, פוגע בהגנת הנאשם. עצם האיחור, אינו מונע קבלת תעודת החסיון.

מכאן, שקיימת אפשרות להגיש בקשה למתן ארכה להוצאת תעודת חסיון, שתחול על חומרי חקירה המופיעים ברשימת חומרי החקירה שנמסרה לנאשם, גם לאחר מועד הגשת כתב האישום.

15. בעניין "בטיטו" נקבע עוד, שלצורך הגשת תעודת חסיון במועד המאוחר להגשת כתב האישום על המאשימה לבקש ארכה לעשות כן:

"עם זאת, גם על פי הדין הקיים, כאשר אין בידי המדינה תעודת חסיון עובר להגשת כתב האישום וכפועל יוצא אינה מאפשרת עיון בחומר החקירה שלגביו נטען חסיון, עליה לבקש הארכת מועד להוצאת תעודת החסיון (עניין עמר, בפסקה 8; פרשת גיל, בעמ' 816; ראו גם דברי השופט א' מצא בסעיף 13 לחוות דעתו). בקשה להארכת מועד מאפשרת לבית המשפט לפקח באופן הדוק על סבירותו של פרק הזמן הדרוש להוצאת התעודה ביחס לסיבות לעיכוב, תוך איזון ראוי בין אלה מחד גיסא, לבין זכותו של הנאשם למשפט מהיר מאידך גיסא. אי-הגשת בקשה להארכת מועד פוגעת ביכולת הפיקוח של בית המשפט וכתוצאה מכך עלולות להיפגע זכויות הנאשמים. מצב כזה אינו רצוי ויש להימנע ממנו."

כמתואר לעיל, כך נהגה המאשימה, וגם לאחר שקיבלה לידיה את תעודת החסיון, היא נמנעה מהגשתה, אלא המתינה למתן החלטה זו.

16. בענייננו, מדובר במסמכים אשר נכללו ברשימת חומרי החקירה, אלא שגישת המאשימה היתה, כי מדובר בחומר פנימי שאין חובה למסרו לנאשם. כאמור בסעיף 2 לעיל, לאחר עיון במסמכים, נדחה סיווג זה של המסמכים ונקבע, שעל המאשימה למסור אותם לנאשם. מכאן, שלא מחדל או התרשלות של המאשימה, הם שגרמו לאיחור בהוצאת תעודת החסיון.

17. יחד עם זאת, השיקול העיקרי הוא באפשרות לפגיעה בהגנת הנאשם כתוצאה מן האיחור, ולהתנהלות המאשימה יש ערך משני.

18. בכל הקשור להגנת הנאשם יש לומר, כי אמנם ניתן על-ידו מענה לכתב האישום, אולם מדובר במענה כללי, לפיו לטענת הנאשם פעל כדין, ומכאן שלא תפגע הגנת הנאשם כתוצאה ממתן הארכה. אוסיף, כי טרם נשמע ולו עד אחד בהליך.

ייתכן, שלו היה מתחיל כבר הדיון בהליך, נקודת האיזון היתה שונה, אולם במצב שבו ההליך נקבע לפרשת התביעה רק במהלך חודש פברואר 2022, דהיינו בעוד חדשים רבים, אני מוצא כי אין במתן ארכה להגשת תעודת חסיון כדי לפגוע בהגנת הנאשם. בפרט כך, כאשר נותר מספיק זמן בידי הנאשם לעתור להסרת החסיון, ככל שהוא מעוניין בכך.

19. לאור האמור לעיל, ניתנת ארכה למאשימה להגשת תעודת חסיון, והיא רשאית להגיש לתיק בית המשפט. יובהר, כי אין במתן הארכה אמירה כלשהיא, לגבי עמדת בית המשפט בכל הקשור לחסיון עצמו או לבקשה להסרת החסיון ככל שתוגש.

ניתנה היום, ג' אלול תשפ"א,
11 אוגוסט 2021, בהעדר
הצדדים.

יהודה ליבליין, שופט